

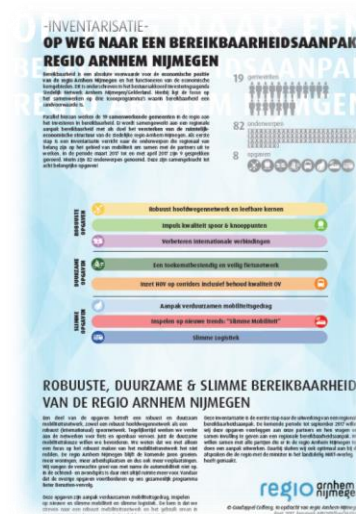
BIJLAGE: INVENTARISATIE

“Op weg naar een bereikbaarheidsaanpak regio Arnhem Nijmegen”

Dit is de bijlage die behoort bij de brochure:
“Op weg naar een Bereikbaarheidsaanpak Regio Arnhem Nijmegen”

@Goudappel Coffeng, in opdracht van regio Arnhem Nijmegen
oktober 2017, kenmerk ARH279/Mda

Deze bijlage is het inventarisatierapport. Hierin staan alle maatregelen die tijdens gesprekken met de gemeenten in de regio Arnhem Nijmegen zijn benoemd.

Deze bijlage kent de volgende inhoud:

- De **toelichting** van het onderzoek;
- De **uitkomsten** van de gespreksronden gehouden in de periode maart 2017 en topprioriteiten uitgesproken tijdens de bijeenkomst contactambtenaren mobiliteit (18 april 2017);
- De samenhang met de eerdere **regiodag** mobiliteit (november 2016).

Bereikbaarheid is een absolute voorwaarde voor de **economische positie van de regio Arnhem Nijmegen** en het functioneren van de economische kerngebieden. Dit is onderschreven in het bestuursakkoord Investeringsagenda Stedelijk Netwerk Arnhem Nijmegen/ Gelderland. Hierbij ligt de focus op het samenwerken op drie icoonprogramma's waarin bereikbaarheid een randvoorwaarde is.

Ruimte voor werk, kennis en innovatie in Health & Energy:

- Station en stationsomgeving Nijmegen Heijendaal;
- Station Arnhem Presikhaaf;
- ICT-bereikbaarheid hotspots Health & Energy;
- Health Deal;
- Internationale profilering.

Slimme duurzaamheid:

- Trolley 2.0;
- Stimulering waterstofmobiliteit;
- Waterstofhuisvuilwagen;
- Innofase energie-infrastructuur;
- Next Garden;
- Landschap Lingewaard/Overbetuwe.

Bruisende binnensteden aan de rivier:

- Station en stationsomgeving Nijmegen;
- Renovatie De Vereeniging;
- Herontwikkeling Prinsenhof;
- Fietsinfrastructuur Waalbrug;
- Honigcomplex en NYMA-kwartier.

Parallel hieraan werken de **19 samenwerkende gemeenten** in de regio aan het investeren in bereikbaarheid. Er wordt samengewerkt aan een regionale agenda Mobiliteit met als doel het **versterken van de ruimtelijk-economische structuur** van de stedelijke regio Arnhem Nijmegen. Als eerste stap richting de regionale agenda Mobiliteit is een inventarisatie verricht naar de onderwerpen die regionaal van belang zijn op het gebied van mobiliteit om samen met de partners uit te werken.

■ Gesprekken:

- 1) Gemeenten in de Liemers
- 2) Doesburg, Rheden, Rozendaal
- 3) Arnhem en Renkum
- 4) Overbetuwe en Lingewaard
- 5) Nijmegen
- 6) Berg en Dal
- 7) Mook en Middelaar en Heumen
- 8) Druten, Beuningen en Wijchen
- 9) Organisatie BBV/ Gelderland

19 gemeenten

9 gesprekken

- 9 gesprekken
- 82 onderwerpen
- gebundeld in 8 opgaven

DE LIJST VAN 8 OPGAVEN

UITKOMSTEN

Robuust hoofdwegennetwerk
en leefbare kernen

Een toekomstbestendig
en veilig fietsnetwerk

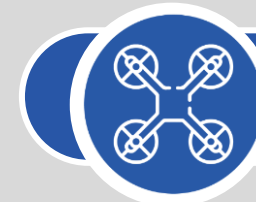
Inspelen op nieuwe trends:
'Slimme Mobiliteit'

Aanpak verduurzamen
mobiliteitsgedrag

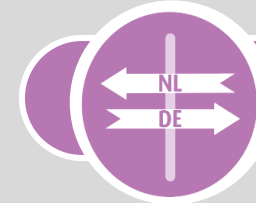
Impuls kwaliteit spoor
en knooppunten

Slimme logistiek

Inzet HOV op corridors
inclusief behoud kwaliteit OV

Verbeteren internationale verbindingen

Robuust hoofdwegennetwerk en leefbare kernen

Robuuste oplossingen juist op het hoofdwegennetwerk zijn nodig om de leefbaarheid in de steden en kernen te behouden. Bij congestie ontstaan in de regio diverse ongewenste sluiroutes die de leefbaarheid onder druk zetten. De doortrekking van de A15 en de verbreding van de A12 (project ViA15) pakken grote knelpunten in het hoofdwegennetwerk aan. Het project ViA15 zorgt voor een oplossing van de dagelijkse problemen op de Pleyroute en de A12 op de corridor tussen Arnhem en de Achterhoek. Regionaal bestaat nog wel zorg over de verkeersdoorstroming op de A50 rondom knooppunt Bankhoef en op de bajonet A50-A12-A50 (knooppunt Grijsoord - Knooppunt Waterberg). Aanpak hiervan is voor de samenwerkende gemeenten topprioriteit.

Genoemde onderwerpen uit inventarisatie:

TOPPRIORITEIT

Doortrekken A15
Aanpak knooppunt Bankhoef/A50 (terugslag op N322)
Aanpak bajonet A50/A12 (Waterberg/Grijsoord)
Opstarten verbreding A12 z.s.m (ViA15), problematiek N810 (Westervoort, Duiven, Zevenaar)

OVERIGE GENOEMDE ONDERWERPEN

Problematiek N844 (Rijksweg Malden)
Functioneren S100 (ringweg/ stadsroute Nijmegen)
Verkeersdoorstroming A73
Aanpak knooppunt Ressen (A15/A325; problematiek A325)
Aanpak knooppunt Velperbroek (ism Pleyroute)
Realisatie de Oortjes (aansluiting A50/Grijsoord)
Borgen realisatie project ViA15
Realisatie aansluiting 38/ Elst (A15)
Meer aandacht voor afstemmen wegwerkzaamheden tijdens realisatie ViA15
Aanpak knoop Westervoortsebrug

Problematiek N322 (Maas en Waalweg)
Opheffen tol A15
Realisatie verbinding Westflank Arnhem (doortrekken Heijenoordseweg)
Verkeersafwikkeling Graafseweg (Nijmegen)
N786 (Dieren- Apeldoorn - A50)
N783 - ongelijkvloerse kruising met spoor (Wolfheze)
Bereikbaarheid en ontsluiting Rijnwaarden verbeteren
Robuuste route voor (vracht)verkeer Groesbeek/A73
Nieuwe Pieckelaan-Hogelandseweg (Beuningen/ Weurt)

Impuls kwaliteit spoor en knooppunten

Op het spoor is en wordt fors geïnvesteerd; zoals via het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS), de elektrificatie van de Maaslijn, de gedeeltelijke verdubbeling van het spoor naar Doetinchem, Arnhem Centraal, het knooppunt bij station Elst en de internationale verbinding Arnhem-Zevenaar-Emmerich-Wesel-Düsseldorf (Rhein-IJssel-Express: Abellio). Nieuwe prioriteiten op het spoor voor de regio zijn de aanpak van de brug Ravenstein, een kwaliteitsimpuls van station Nijmegen Centraal in samenhang met het verhogen van de capaciteit van het baanvak tussen Arnhem en Nijmegen en een kwaliteitsimpuls voor het station Nijmegen Heyendaal. Ook een oplossing voor de spoorknoop Oost (ten oosten van Arnhem Centraal) is van belang. Aanpak hiervan betekent een verhoging van de capaciteit van het baanvak en geeft een forse verbetering van de betrouwbaarheid van de dienstregeling.

Genoemde onderwerpen uit inventarisatie:

TOPPRIORITEIT

Verbreden spoorbrug Ravenstein
(enkelspoor naar dubbelspoor)

Kwaliteitsimpuls station Nijmegen CS

Capaciteit baanvak Arnhem-Nijmegen verhogen

Kwaliteitsimpuls station Nijmegen - Heyendaal
(Maaslijn)

Realisatie spoorknoop Oost (Arnhem Oost)

OVERIGE GENOEMDE ONDERWERPEN

Behoud IC-status Dieren

Doortrekking IC naar station Nijmegen Heyendaal

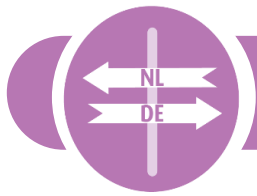
Verbeteren treinstation Arnhem Presikhaaf

Vesnellen opening station Elten

Verbeteren dienstregeling regio Arnhem-Nijmegen -
regio Twente

Kwaliteitsverbetering station Zetten-Andelst

Doortrekken Valleilijn naar Arnhem

Verbeteren internationale verbindingen

De regio Arnhem Nijmegen vormt een schakel tussen de Randstad aan de ene kant en het Ruhrgebied aan de andere kant. De samenwerkende gemeenten pleiten voor sneller, vaker en betrouwbare internationale spoorverbinding (ICE). Arnhem Centraal is daarbij de regionale halteplaats. Maar ook het dichterbij elkaar brengen van de arbeidsmarkt en voorzieningen van Nordrhein-Westfalen en de regio Arnhem Nijmegen is van belang. De logistieke knoop: haven van Emmerich ligt letterlijk om de hoek. De regionale inzet is derhalve de nog bestaande barrières met Duitsland op het gebied van mobiliteit verder te slechten.

UITKOMSTEN

Genoemde onderwerpen uit inventarisatie:

TOPPRIORITEIT

Spoorverbinding Amsterdam - Arnhem - Duitsland (ICE) sneller, vaker en betrouwbaarder

OVERIGE GENOEMDE ONDERWERPEN

Verbinding Doetinchem - Emmerich mogelijk maken voor LZV's (haven Emmerich)
Wegnemen barrières Duitsland (OV en fiets)
Spoorverbinding Nijmegen - Kleve (duidelijkheid hierover)
Één ticketing systeem voor reizigers Abellio
Bereikbaarheid Airport Weeze
Halte voor Internationaal busvervoer Arnhem Centraal

Een toekomstbestendig
en veilig fietsnetwerk

Met Velo-city krijgt het fietsnetwerk in de regio Arnhem en Nijmegen internationale belangstelling. Met de huidige aanpak van snelfietsroutes oogst de regio veel lof. Blijvende aandacht is nodig om in te spelen op de verdere opkomst van e-bikes, de toenemende drukte en snelheidsverschillen op het fietspad en om de verbondenheid tussen regio en steden te versterken. Het netwerk van snelfietsroutes afronden heeft voor de gemeenten prioriteit. De aandacht verschuift daarbij ook naar het maken van kwalitatief goede aansluitingen op het regionale netwerk. Daarbij is niet alleen aandacht nodig voor de snelfietsroutes, maar ook voor de regionale hoofdroutes en het recreatief-toeristisch netwerk. Trefwoorden zijn comfortabel, veilig en toekomstbestendig. De oproep is daarbij niet alleen aan de infrastructuur te werken, maar ook een koppeling te maken met mobiliteitsgedrag, opgaven voor onderhoud en beheer en kwalitatief goede fietsenstallingen te bieden.

UITKOMSTEN

Genoemde onderwerpen uit inventarisatie:

TOPPRIORITEIT

Afronden netwerk snelfietsroutes met bijzondere
aandacht voor verbeteren aantakkingen

OVERIGE GENOEMDE ONDERWERPEN

Herzien utilitair en toeristisch (provinciaal) fietsnetwerk (toekomstbestendig en veilig)
Onderhoud en beheer utilitair fietsnetwerk (noord- zuidroute Heumen)
Kwaliteitsimpuls fiets westelijke route (Arnhem-Elst- Nijmegen)
Ruimte voor fiets en mens in de stad
Erfenis Velo-city

Inzet HOV op corridors
inclusief behoud kwaliteit OV

Het verknopen en bundelen van OV-stromen blijven onveranderd belangrijk voor de samenwerkende gemeenten. De regio zet in op hoogwaardig OV (HOV) op corridors. Zowel de plannen voor Trolley 2.0 als de huidige HOV-assen in de regio zijn hier uitwerking van. Inzet daarbij is om de innovatiekracht van de regio te benutten, waarbij de uitwerking naar hoogwaardig elektrisch (emissieloos) busvervoer uitstekend past. Een focus op knooppunten blijft regionaal van belang. De knooppunten functioneren als ruimtelijk economische brandpunten in de regio, maar ook als overstappenpunten tussen bus, trein, fiets en auto.

Tegelijkertijd is er discussie over de OV-kwaliteit in regio en stad. Hoe behouden we voldoende kwaliteit? Het pleidooi: meer ruimte bieden voor experimenten. Denk aan het verbreden van flexibel en maatgericht aanvullend openbaar vervoer in de regio. Met de huidige plannen van Breng flex wordt hieraan al gewerkt.

UITKOMSTEN

Genoemde onderwerpen uit inventarisatie:

TOPPRIORITEIT

Inzet op HOV-corridors

Faciliteren ketenvoorzieningen
(OV-fiets, OV-auto, OV-trein, fiets-voet)

Flexibel en maatgericht aanvullend openbaar vervoer
in de regio

OVERIGE GENOEMDE ONDERWERPEN

Kwaliteit huidig ov-netwerk behouden in regio en stad

Frequentieverhoging (busverbinding) Dieren-Doesburg-
Doetinchem

HOV verder opwaarderen (oa Druten - Beuningen -
Nijmegen; Uden - Nijmegen)

Toevoegen ontsluitende buslijn Noordzuid corridor
Doesburg-Zevenaar

Optimale aansluiting concessiegebieden met
aanliggende regio's

Doortrekken Trolley 2.0 (naar Elst, Huissen en
Wageningen)

Gedragbeïnvloeding, naar voorbeeld van de werkgeversaanpak in het programma Beter Benutten, draagt bij aan minder verkeersbewegingen en aan duurzame mobiliteit. In het programma Beter Benutten werken rijk, regio en bedrijfsleven sinds 2011 in de regio Arnhem Nijmegen samen aan het beter benutten van de bestaande infrastructuur om de bereikbaarheid te verbeteren. De reiziger en het mobiliteitsgedrag van de reiziger staan daarbij centraal. Diverse maatregelen zijn uitgewerkt om de keuze voor duurzame mobiliteit te stimuleren. De regio kiest ervoor deze aanpak door te zetten en te verbreden. Nadrukkelijk wordt een koppeling gemaakt met slimme duurzaamheid, waarbij de gezamenlijke gemeenten willen streven naar emissieloos vervoer.

UITKOMSTEN

Genoemde onderwerpen uit inventarisatie:

TOPPRIORITEIT

Verbreden inzet op beïnvloeding mobiliteitsgedrag (oa mobiliteitsmakelaar/ werkgeversaanpak)
Inzet op emissieloos vervoer (oa concessie busvervoer, trolley2.0)

OVERIGE GENOEMDE ONDERWERPEN

Autodeelsysteem stimuleren
Stimuleren elektrisch vervoer
Inzetten op tijdsbeïnvloeding (bijvoorbeeld slim roosteren)

Inspelen op nieuwe trends: 'Slimme Mobiliteit'

Weggebruiker, voertuig en infrastructuur raken steeds meer met elkaar verbonden. In de nabije toekomst communiceren auto's, vrachtwagens, openbaar vervoer, fietsers en hulpdiensten met elkaar en met de verkeerslichten. De verkeersregeling weet niet alleen van te voren dat er verkeer aankomt, maar ook welk type verkeer, de hoeveelheid, het exacte tijdstip en de gewenste rijrichting. Slimme Mobiliteit speelt in op deze versnelde technologische ontwikkelingen (techniek, data, diensten), met als doel de huidige beschikbare infrastructuur slimmer te benutten. De gemeente ondersteunen dit. Topprioriteit is de inzet op slimme verkeerslichten. Betrokkenheid in het kader van C-ITS (talking traffic) is voor de regio daarbij van belang.

Het bezit en gebruik van smartphones geven reizigers toegang tot informatie over vervoersmogelijkheden die eerder niet voorhanden was. De gemeenten willen gezamenlijk nieuwe concepten als MaaS (Mobility as a Service) verder regionaal uitwerken.

UITKOMSTEN

Genoemde onderwerpen uit inventarisatie:

TOPPRIORITEIT

Inzetten op meer en slimme verkeerslichten (i-VRI's) voor alle modaliteiten

Inzetten op C-ITS (Talking traffic)

Inzetten op MaaS (Mobility as a Service)

OVERIGE GENOEMDE ONDERWERPEN

Uitwerken nieuwe vormen van reis(tijd)informatie

Transferia 2.0 (multimodale knooppunten in de regio)

Regionaal multimodaal verkeersmanagement (DVM beleid)

Mobiliteitsdata beschikbaar stellen

Fietsstimuleringsmaatregelen

Uitbreiden netwerk leenfietsen

Meer prioriteit van de fiets bij VRI's

Personenvervoer over water (Druten-Nijmegen)

Als het gaat om logistiek dan liggen met name in de aanpak van de ‘last mile’ kansen stelt de regio. Prioriteit ligt daarbij in slimme bevoorrading van binnensteden (stadsdistributie). Het instellen van milieuzones speelt hierbij mee. Ook aan het geleiden van vrachtverkeer over slimmere routes, waarbij zo min mogelijk verstoring voor de leefomgeving optreedt, wordt door de regio veel belang aan gehecht. Nadrukkelijk wordt hiervoor samenwerking gezocht met partners. Bijvoorbeeld door samen met logistieke partijen na te gaan hoe technologische vernieuwing hiertoe kan bijdragen.

De groei van het goederenvervoer maakt het nodig dat, naast de vervoersmogelijkheden over de weg, ook een inzet nodig is voor vervoer over het water en het spoor. Dit binnen de randvoorwaarden van leefklimaat en woongenot in de steden en kernen.

Genoemde onderwerpen uit inventarisatie:

TOPPRIORITEIT

Slimme bevoorrading binnensteden

Slimme routes voor logistieke stromen

OVERIGE GENOEMDE ONDERWERPEN

Voorkomen van leefbaarheidsproblemen, door goederenvervoer per spoor door kernen (dossier PHS)
 Problematiek Maas en Waalweg (N323/ 322);
 sluiproute voor vrachtverkeer (A15>A50)
 Aanpak problematiek colonnevorming Vrachtverkeer

Nieuwe verbinding goederenvervoer per rail om woongebieden
 Beheer en onderhoud vaarwegen (Bodemerosie)

Afspraken over parkeerbeleid vrachtwagens (overnachten)
 Railterminal Gelderland

OVERIGE ONDERWERPEN

Genoemde onderwerpen uit inventarisatie:

Eenduidige opstapplaatsen bij natuur en recreatie (Toeristische Overstappunten/ TOP's)
Realisatie glasvezelnetwerk
Landbouwverkeer (menging met de fiets; verkeersveiligheid)
Regionaal taxibeleid
Autoveer Millingen aan de Rijn - Rijnwaarden
Vermindering hectaren bedrijventerrein

UITKOMSTEN

UITKOMSTEN

Samenhang met uitkomsten Regiodag Arnhem Nijmegen (1)

Op 17 november 2016 vond de regiodag Arnhem Nijmegen plaats. In het bijzonder raadsleden van de 19 regiogemeenten vormden de doelgroep. Het officiële gedeelte bestond uit twee delen:

- 1) plenair pitchten de voorzitters van de portefeuillehoudersoverleggen en
- 2) per portefeuille bespraken de aanwezigen in twee sessies verder.

Onderstaand wat de twee sessies Mobiliteit opleverden.

Sessie Mobiliteit 1	opgenomen in inventarisatie?
• rijden op waterstof, tanken;	✓
• toenemende filedruk; oplossing: spreiden of bundelen?	✓
• Berg en Dal: geïsoleerd, Rijn, veerverbinding, milieu-natuurbelang, hoe komen we tot een plan?	✓
• MIRT-campussen, Druten ↔ Nijmegen, slechte bereikbaarheid, OV in file, bereikbaarheid van campussen;	✓
• ambities doorontwikkeling snelfietsroutes;	✓
• knooppunt Ewijk, scharnierpunt, knelpunt, optie: door Ressen, met voor- en nadelen;	✓
• mobiliteit faciliteren, elektriciteit en waterstof, actieradius is probleem;	✓
• Randstad-Ruhrgebied: heractiveren spoorlijn Nijmegen-Kleef agenderen;	-
• doelgroepenvervoer + duurzaamheid = knelpunt werkgelegenheid. Lokale taxibedrijven moeten personeel ontslaan. Is er mogelijkheid voor uitzonderingen binnen de regio voor bepaalde gebieden?	-
• prioriteiten stellen (bv. lijn 300 is een zegen);	✓
• visie concentreren op regioverantwoordelijkheden en -taken die - de visie - leidt tot uitvoeringsprogramma met prioriteiten;	✓
• aanwezigen zijn in meerderheid positief/hebben vertrouwen dat mobiliteitsinspanningen over 3 jaar gunstig uitpakken voor de regio;	✓
• zoek die onderwerpen die positief effect hebben voor ALLE regiogemeenten;	✓
• Breng Flex.	✓

Samenhang met uitkomsten Regiodag Arnhem Nijmegen (2)

REGIODAG

Sessie Mobiliteit 2	opgenomen in inventarisatie?
• na A15 → A12 regio op orde? Nee, nooit op orde;	✓
• Deest, provinciale weg, last van sluipverkeer. Hoe onder de aandacht te brengen de relatie A15-Tiel-richting Maas en Waal?	✓
• grensoverschrijdend verkeer, spoorlijn Nijmegen-Kleef ontbreekt;	-
• verkeer naar/van bedrijventerreinen langs A12: hoe krijgen we andere vervoerwijzen dan auto aantrekkelijk of hoe kunnen we tijden spreiden?	✓
• elektrische fiets/speed pedelec/snelfietsroute Arnhem-Nijmegen onderdeel van de visie;	✓
• onderzoek hoe files ontstaan om goede maatregelen te kunnen voorstellen;	✓
• knelpunten zijn toch bekend; geen dik pak papier;	✓
• we kunnen snel tot visie komen; geen tegenstellingen; Beter Benutten-vervolg sorteert effect; dus snelle vertaalslag naar maatregelen;	✓
• visies zijn op; we hebben als regio geen gezamenlijk gedeeld beeld over mobiliteit; zet in op elektrisch rijden, deelauto's en stop met laadpalen plaatsen; KEUZES MAKEN; samen met provincie; moet bovenlokaal = regionaal; hoever kun je vooruit kijken, 10 jaar?, koppel terug naar nu en 5 jaar; koppel visie aan doorgaan na 2017 van Beter Benutten-vervolg;	✓
• geen pleisters plakken, ook snelle visie;	✓
• stem af met Duitsland; visie snel klaar; rond de zomer van 2017.	-

